

Ti lá málið so leingi á lání:

— Vit viðurkendu ikki tey evnaveiku!

Tað hevur valdað alt ov stór líkasæla. Ikki fyrr enn í 1960 fingi vit lóg á hesum øki.



— Hvi sendu vit tey evnaveiku til Danmarkar — til eitt fremmant land, fremmant mál og mentan? — Var tað ikki tí, at tey evnaveiku ikki vieldu viðurkendu sum hin? Ti tey vóru annarleis enn hin?

Henda spurning reisti stjórin á Føroya Spesiál-skúla, Ditlev Olsen, í fyrilestri sínum á landsstevnunum hjá Javna um spesial-undirvísing.

ur ein karmur við møguleikum um fyrri integrering alt eftir, hvussu næmingarnir mennast.

Men Ditlev Olsen ávarði imóti at fremja integrering bert fyrri at integrera. — Hetta eigur at gerast stig vísit, tí annars kann tað verða til skulu fyrri næmingin heldur enn gagn, segði Ditlev Olsen.

Idealisman ein fyrirtreyt

Í frageirning sínum um viðurskiptini á skúlanum og møguleikar fyrri undirvísing annars leghi Ditlev Olsen dent á, at ein góð lærarar-búgving er ikki nóg verd, um ikki idealisman eini er til stóðar. Hann fannst út, at skúlin ikki er útgjörður við einari tannlæknastovu, tí torvur er á einum tannlækna á skúlanum burturav, vegna tær torloru umstøðurnar hjá næmingunum.

— Higar til hava vit havt eina skipan við kommunala skúlanannlekan í Havn. Hon hevur ríggjað væl, men vit eiga at hava umstøðurnar í huga. Í staðin hava politikkararnir mælt til at byggja eina tannlæknastovu á Statshospitalinum. Hetta fegnist við sjálvandi um, men best vildi verða, um skúlin varð útgjörður við tannlæknastovu. Á tann hátt vildi næmingar-

Heim og skúli hvørt sitt

Ditlev Olsen nam eini við tann undirvísingarmøguleikan, sum er royndur áhrastaðni — at lata næmingarnar fáa undirvísing í heiminum — men Ditlev Olsen helt ikki, at hetta er nokur góð skipan.

— Hesar næmingarnir eiga at fáa sama rætt sum aðrir at ganga í ein skúla, og heimdi skal ikki vera annað enn eitt heim. Men sjálvandi eigur eitt samarbeiði at vera millum heim og skúla, segði Ditlev Olsen.

Integrering

Stjórin á Spesiálskúlanum helt, at tann nýggi skúlin gevur bæði lærarum og næmingum góðar møguleikar í mun til frammanundan, tá skúlin húsast í fyra ymskum støðum í Havnini.

Hann segði, at við nýggja skúlanum er skapt-

ir sjálvvaldið.

Skúlin á Trøðni ein fullkomin karmur

— Tað gekk long tíð, áðrenn spesiálskúlin kom. Men so er at vænta, at úrslitið verður hareftir, sigur Jákup Lindenskov, landsstýrismaður

Skúlin á Trøðni varð húsast í farnu viku vigdur av Eivind Vilhelm, varabísp. Hjústóð undir vigsluni var Eva Gredal, sosialmálaraðharr, sum eini helt røðu. Hon segði, at við skúlanum er komið væl á veg at rokna øll við í samfelagið.

— Av geografiskum orsökum er tað neyðugt at hava spesiál-

skúla í Føroyum, so tey brekaðu kunnu verða í landinum. Tað hevur altíð verið umhangað at byggja eitt næmingahæim fyrri brekað, men er eingin støða tikið til spurningin, segði Eva Gredal.

Hon segði seg vóna, at tað fer at gangast væl við skúlanum, og at næmingarnir fara at trivast í honum.



Eivind Vilhelm, varabíspur, vigir Skúlan á Trøðni

Leingi er tað, ið væl skal verða

Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, segði, at tað er neyðugt, at vit geva undirvísing alt tað besta, sum gevast kann. Hann segði, at ni vit hava fingið ein fullkoman karm um skúlan, er at vóna, at so væl fast burturúr, at tað brekaðu gerast fer fyrri at klára seg í samfelagið.

— Tað gekk long tíð, til skúlin kom, men so er at vænta, at úrslitið verður hareftir, segði Jákup Lindenskov.

Gevur ein møguleika

Jógvan Stundstein, formður í fólkafelagi skúlan, mælti á,

Ongar falskar vónir

Klaus Hermann, stjóri á Al-

at tað ber væl til at liva við einum breki. — Nóg kunnu hava sera góð evni, men kortini falla tey uttanyri av einum breki. Ti eiga vit eini at geva teimum, sum falla uttanyri, somu møguleikar. Skúlin á Trøðni er skúli hjá teimum, sum nema sær kunnleika. Í øðrum londum er skúli fyrri hvørt brek, men tað eru tað ikki møguleikar fyrri í Føroyum. Vit hava ni fingið ein skúla, sum gevur teimum tarnaðu møguleika fyrri at verða verandi í Føroyum og klára seg her, helt Jógvan Stundstein.

mannastovni, gledist yvir, at ikki bert tey tarnaðu, men eini tey evnaveiku kunnu fáa hjalp í Føroyum, og yvir, at tey brekaðu yvir skúlaáldur eini kunnu hjálpast. Hann handaði søkni Ditlev Olsen, skúlastjóra, ein lykl til úthúðina við einum silverskiði sum tekin um, at skúlin ni er á føroyskum hondum.

At enda toshó Ditlev Olsen. Hann mælti frá at geva teimum avvarandi falskar vónir um, at tað ber til at leika tey brekaðu. — Trupuleikarnir skulu ikki krøvast, men hjálpast kann uppá teir við góðum samarbeiði millum skúla, lærarar, næmingar og foreldur, segði Ditlev Olsen.



Formðurin í Javna, Helena Samuelsen, og Lis Hammild, formðurin í Evnesvages Vel

Desentralisering neyðug — bólkkaarbeiði skipast uttan fyrri Havnina

— Tey flestu evnaveiku búgva uttan fyrri Havnina, og tey eiga at fáa tilbøð á plássinum, sigur Karin Joensen, sosialráðgevari

Karin Joensen, sosialráðgevari, sum var millum teirra, ið stovnaðu felagið Javna í 1971, segði í einari røðu á landsstevnunum, at hon fegnast um ta styrki, sum felagið hevur vísit hesi árin. Hon mælti til, at Javni legur beinleis upp í samfelagsræðskiftið.

Karin Joensen vísit á, at tað er umráðandi at desentralisera á hesum øki, og at evnaveikar uttan fyrri Havnina eini eiga at fáa tilbøð á plássinum. Hon segði, at tey flestu evnaveiku eru áttað av plássum uttan fyrri Havnina, og hon mælti til, at bólkkaarbeiði undir Javna verður skipað har.

Karin Joensen ávarði eini imóti profittsamfelagnum, sum ikki spyr tey evnaveiku eftir.

Trýst á myndugleikarnar

Í røðu síni nam Karin Joensen eini við stovningina av Javna. Hon segði, at

tann beinleis orsökini til stovningina var, at myndugleikarnir høvdu útsett framhald av byggingini av Statshospitalinum í ósetta tít. Samstundis vóru einir 100 evnaveikar føroyingar á Røddingard-stovningum í Danmark.

— Viðurskiptini kundu ikki verða veri, segði Karin Joensen, sum tá starvabist á Statens Andssvageorsorg í Føroyum. Felagið varð stovnað til tess at leggja trýst á myndugleikarnar, og stovnarndi fundur var 14. mai í 1971 við stovni undirtekið.

— Nú eru fleiri tilbøð enn tá, og nevndin í Javna hevur synt tilika styrki, sum vit mugu undrast yvir, segði Karin Joensen. Hon segði, at tað hevur verið áhugavert at arbeiði við teimum evnaveiku, og at hon sjáldan hevur upplivað positivari fólk enn tey avvarðandi.

Nýggj deild til evnaveik

Deildin, sum skal byggjast í sambandi við Statshospitalið, skal hava 48 seingjarpláss



Næmingar og lærarar inni í nýggja spesiálskúlanum

Tá landsstevnan hjá Javna varð sett í hollni á Studentaskúlanum friggjakvöldið 14. mai, segði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, at landsstýrið hevur liggandi í fólkinginum lótingssamtýktina um, at tað verður bygd ein deild við 48 seingjarplássum til evnaveikar sjúklingar í sambandi við Statshospitalið. Hann upplýsti, at roknað kann við at byrja skjótt, hóast lógin um

Sjúkrahúsværk Føroya nevan kemur til víðgerðar í fólkinginum fyrr enn til heystar.

Yvirtøka av umsitingini

Jákup Lindenskov segði, at tað er ynskjandi, at verkstaðurin Vón verður útbýgdur, at og atlanir eru um at leggja umsitingina av andsveikaforsorgini, sum i løtuni er í Danmark, undir



Eva Gredal, sosialmálaraðharr, og Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, á byrggini í Vestmanna

Almannastovna. Hann segði, at lógin um andsveikaforsorgina krevur broytingar og ábrotur.

Landsstýrismáðurin í sosialum málum upplýsti, at landsstýrið í løtuni hevur til víðgerðar eina umsókn um stunding til rakstur av umlættingar og friðarheimi. Jákup Lindenskov leghi dent á, at í politiska arbeiði-

um hevur felagið Javni havt stóran týdning, og at nóg úrslit eru komið burtúr, felagsarbeiðnum um at takka.

— Eitt úrslit er avgerðin í lótinginum um, at útbýggingin av forsorgini eini eigur at umfata smær deildir úti um landið, segði Jákup Lindenskov.